

KONKURENTSIAMET

Ebaausate kaubandustavade küsimustiku kokkuvõte 2025

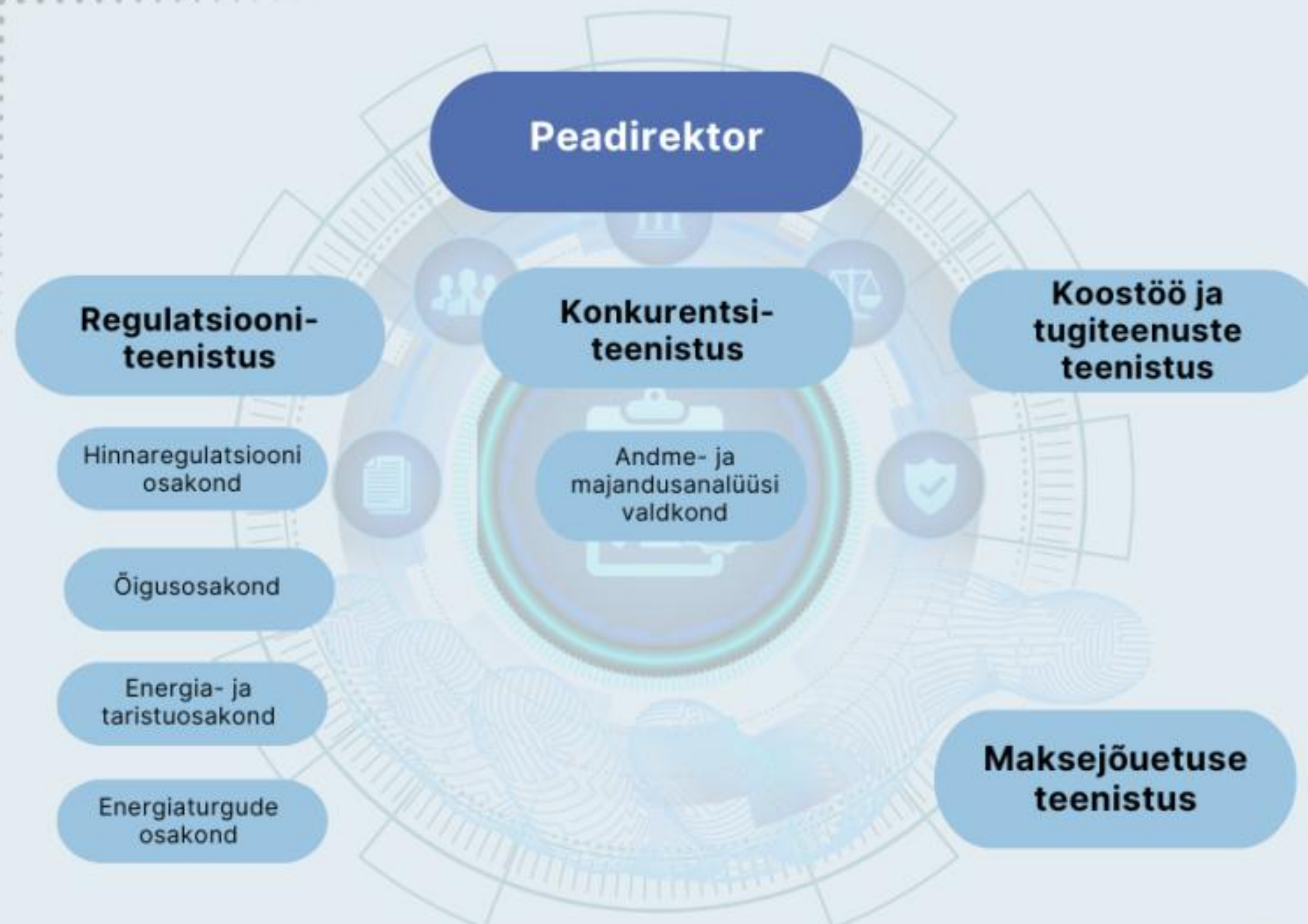
Kristin Truus

Konkurentsireguleerimise jurist

24.09.2025

Konkurentsiamet

Millega tegeleb Konkurentsiameti konkurentsiteenistus?

01.

Konkurentsijärelevamenetluse läbiviimine ja konkurentsijärelevameetmete kohaldamine

02.

Konkurentsialaste väärtegude ennetamine, tõkestamine ja avastamine ning nende kohtuväline menetlemine

03.

Konkurentsiolukorra analüüsimine, ettepanekute ja soovitude tegemine konkurentsiolukorra parandamiseks

04.

Ettevõtjate koondumiste kontrollimine kõikides majandusvaldkondades

05.

Põllumajandustoote ja toidu tarneahelas ebaausate kaubandustavade järelevalve ja väärtegude kohtuväline menetlemine

KONKURENTSIAMET

Konkurentsiamet viis 2025. aasta algul põllumajandus- ja toidutootjate seas läbi anonüümse küsitlusuuringu ebaausate kaubandustavade kohta

Küsitlus viidi läbi ajavahemikul 11. märts 2025 - 13. aprill 2025

Küsimustik jagunes kaheks osaks:

- 1) Kokkupuude ebaausate kaubandustavadega
- 2) Teadlikkus ebaausatest kaubandustavadest

Küsimustik oli anonüümne.

Mis on ebaaus kaubandustava?

Ebaausat kaubandustava võib määratleda kui **lepingutingimust** või **tegu**, mis **kaldub oluliselt kõrvale heast äritavast**, on **vastuolus hea usu ja ausa kauplemise põhimõttega** ning on **ühepoolselt kehtestatud** ühe kaubanduspartneri (ostja) poolt teise kaubanduspartneri (müüja) suhtes (vt *EL direktiivi 2019/633 põhjenduspunkt 1*).

Ebaaus kaubandustava on keelatud (PTEKS § 2 lg 1).

9

Alati ja tingimusteta keelatud kaubandustava

36,67% (2025)

7

Tingimuslikult keelatud kaubandustava

40,57% (2025)

Keelatud juhul, kui nendes ei ole varem kirjalikult, selgelt ja ühemõtteliselt kokku lepitud

Musta nimekirja tavade levimus (2025)

	On sageli või vahel kogunud
1. Ühepoolsed muudatused olulistes lepingutingimustes	60%
2. Maksetähtaeg pikem kui 30 päeva	48%
3. Tellimuse tühistamine lühikese etteteatamistähtajaga	48%
4. Müügiga mitteseotud tasu nõudmine	47%
5. Ähvardused kaubanduslike survemeetmete rakendamisega	43%
6. Maksete nõudmine kauba raiskumineku või kao eest	37%
7. Kliendikaebustega seotud kulude ülekandmine tarnijale	27%
8. Keeldumine lepingu kirjalikust fikseerimisest	10%
9. Müüja ärisaladuse ebaseaduslik kasutamine või avaldamine	10%

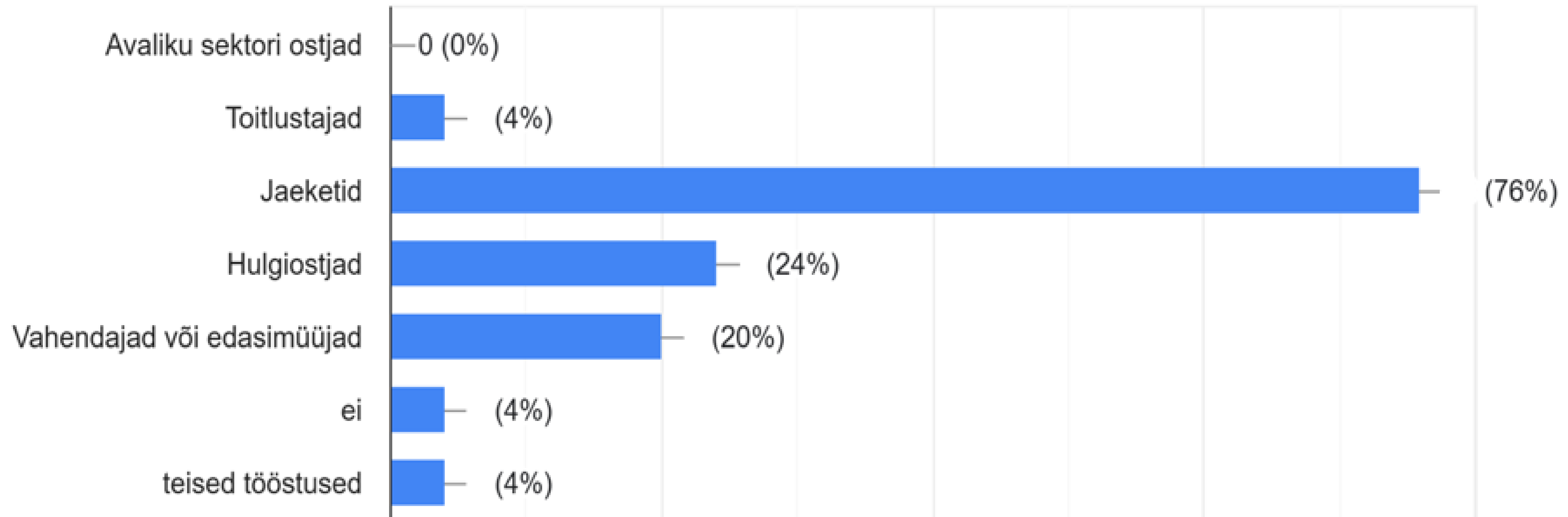

Halli nimekirja tavade levimus (2025)

	On sageli või vahel kogunud
1. Tasud kauba ladustamise, väljapanemise, kaubaloetellu lisamise eest	57%
2. Üksnes teatud tüüpi, kuju ja suurusega veopakendi kasutamise nõue	53%
3. Kauba turundamise ehk reklaamimise kulude katmine	47%
4. Kauba turustamise kulude katmine	47%
5. Müügiedenduse käigus müüdava kauba allahindluse kulude katmine	40%
6. Müümata jäänud kauba tagastamine ilma nende eest maksmata	30%
7. Müügiks kasutatavate müügiialade kordaseadmise eest personalikulude katmine	10%

Milliste ostjatega on teil (tarnijatel) enim probleeme ebaausate kaubandustavadega esinenud?

KONKURENTSIAMET

Mis edasi?

2025 aprill-juuni: teabetaotlused seitsmele jaekaubandusettevõtjale

Teabetaotlused said Coop Eesti Keskühistu, Selver AS, AS Prisma Peremarket, Rimi Eesti Food AS, Maxima Eesti OÜ, Lidl Eesti OÜ ja AS OG Elektra

2025 juuli-august: jaekettide lepingutingimuste analüüs

Kokku analüüsiti ca 140 lepingut

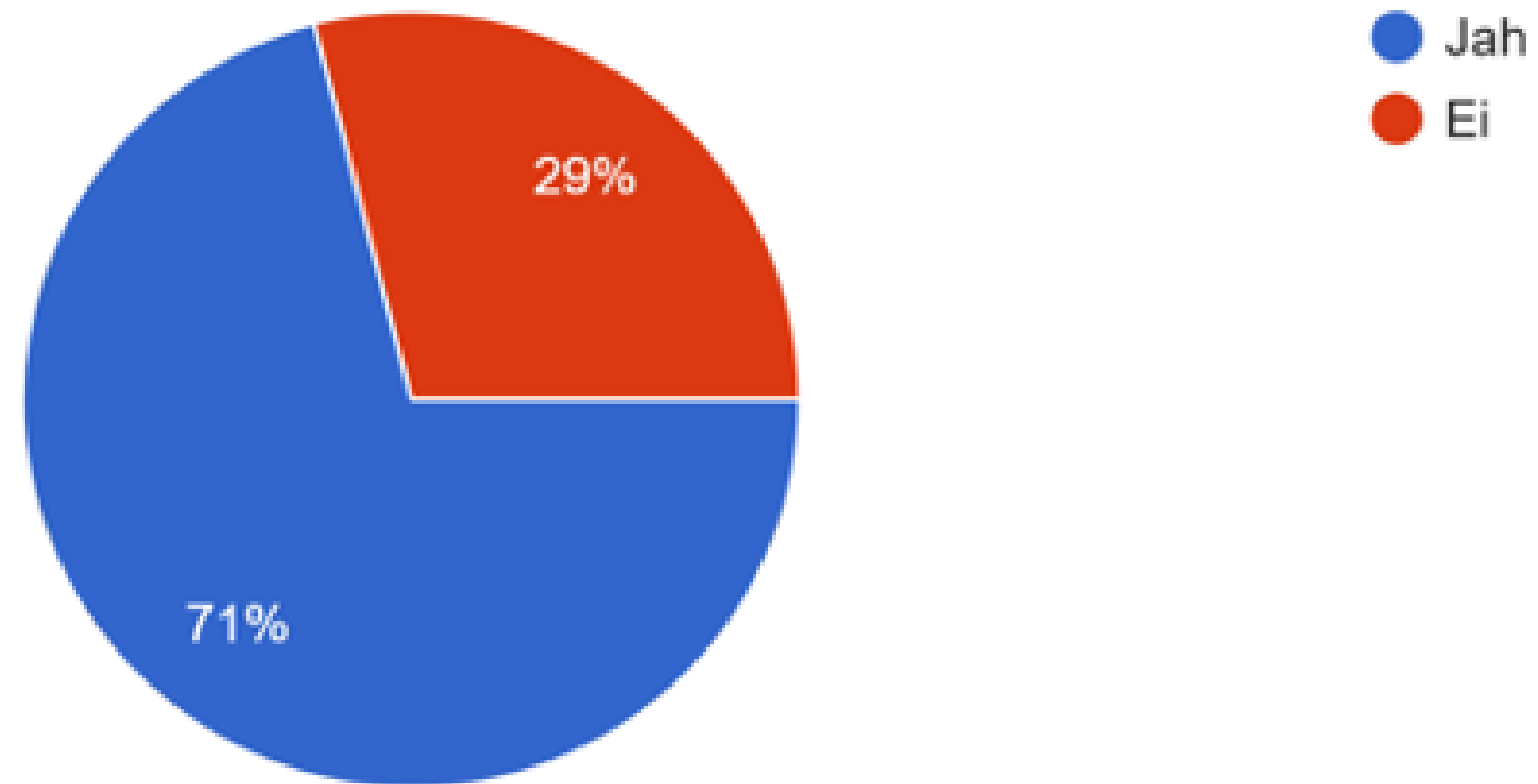
2025 september-... järelvalve jätkamine nende jaekettide suhtes, kelle lepingutes tuvastati ebaausa kaubandustava tunnuseid

KONKURENTSIAMET

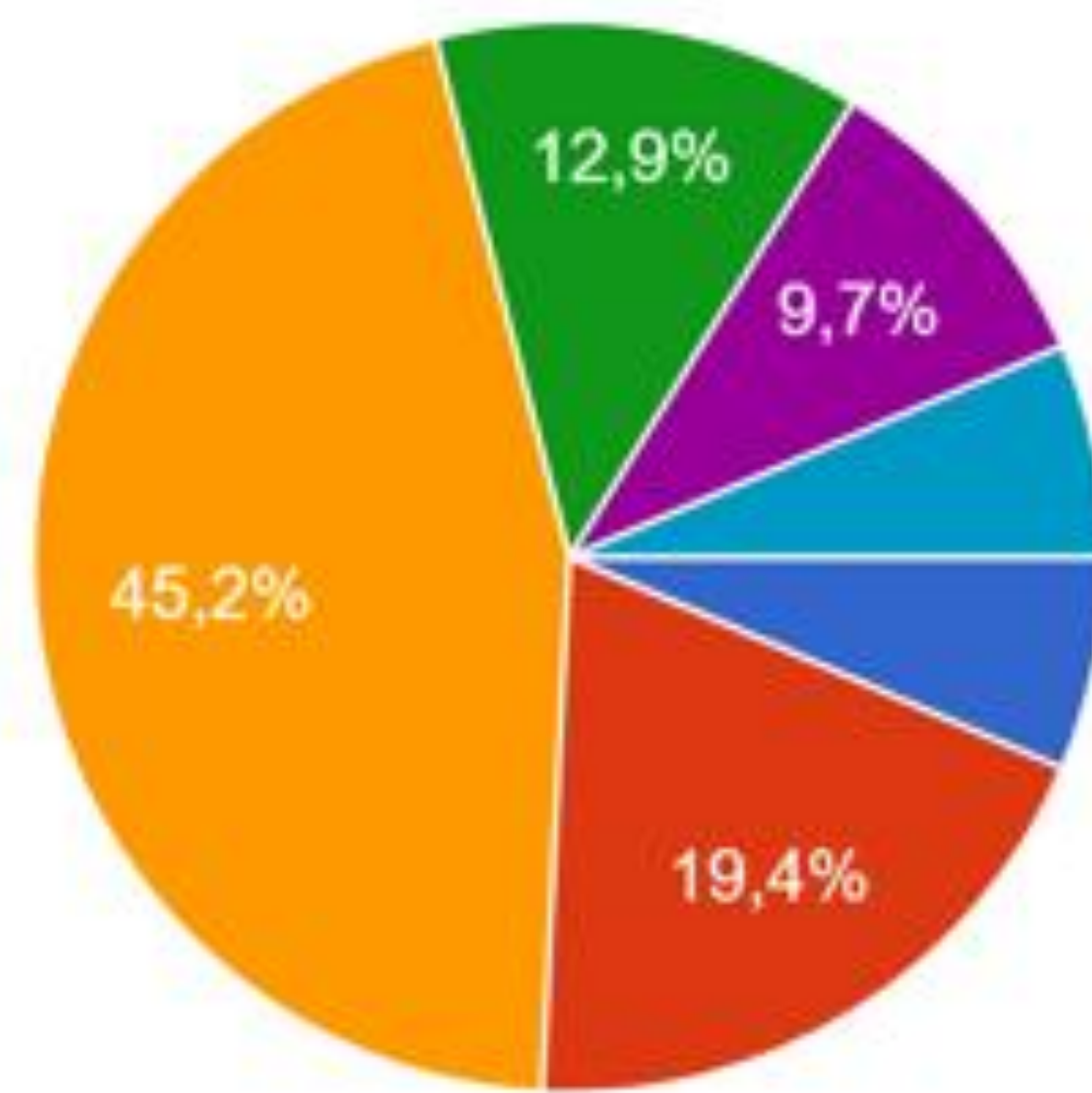
Allikas: Konkurentsiameti 2025
anonüümne küsitlusuuring
põllumajandus- ja toidutoodete
tarnijatele

Teadlikkus: kui hästi teatakse PTEKS-ist?

Teadlikkus: Kuidas hinnatakse oma teadmisi ebaausatest kaubandustavadeest?

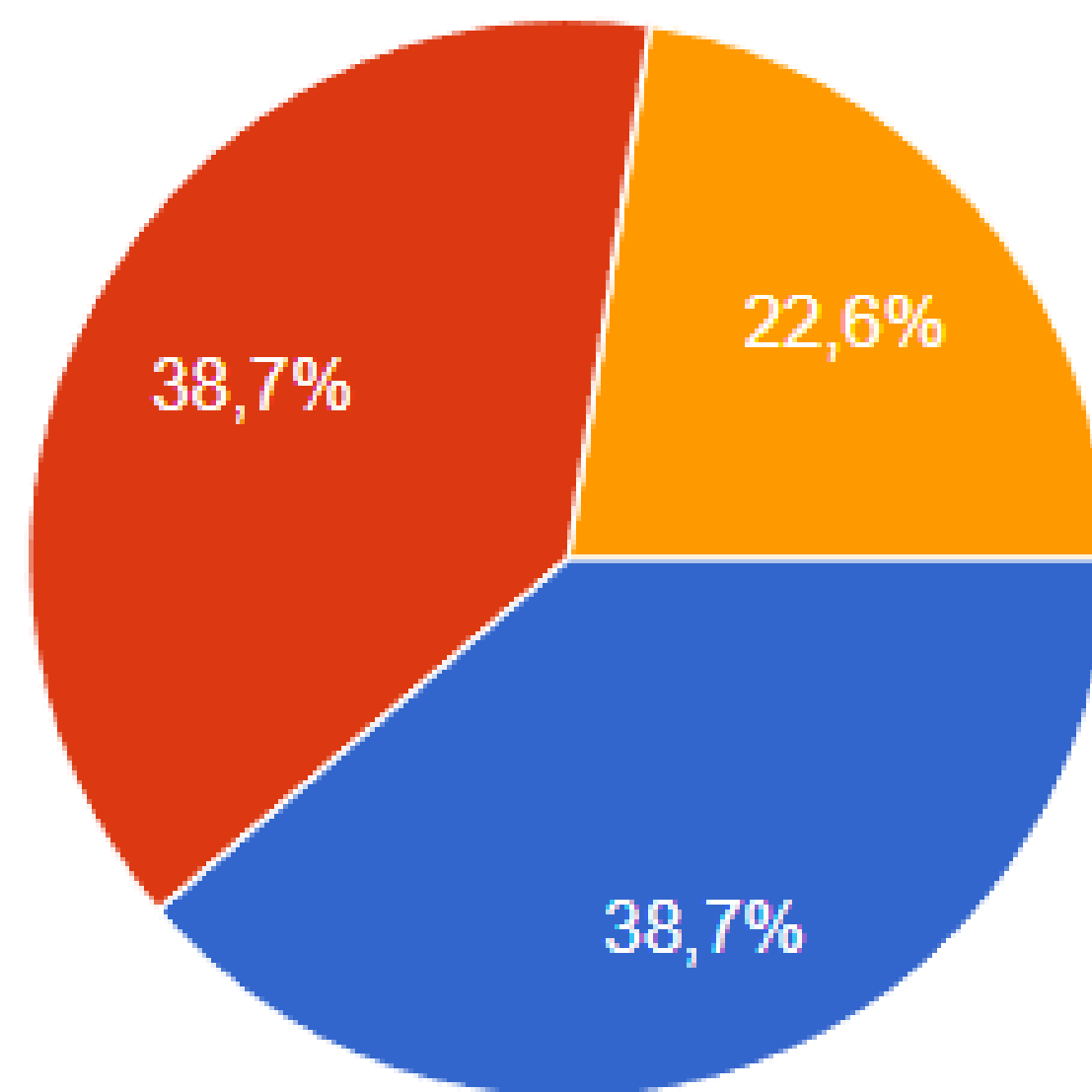
- Väga hästi
- Hästi
- Nii ja naa
- Pigem vähesteks
- Puuduvad
- Ei oska öelda

KONKURENTSIAMET

Allikas: Konkurentsiameti 2025
anonüümne küsitlusuuring
põllumajandus- ja toidutoodete
tarnijatele

Teadlikkus: Kui hästi teatakse millise järelevalveasutuse poole pöörduda?

- Jah
- Olen kuulnud, kuid ei ole kindel
- Ei

Veel statistikat

- 48%** juhtudel olukord ebaausate kaubandustavadega ei lahene, isegi kui tarnija ostjaga suhtleb
- 28%** vastanutest ei tegele üldse probleemiga, kuna kardetakse ärisuhte halvenemist või lõppemist
- 16%** vastanutest ei tea kuidas ebaausa kaubandustava korral tegutseda
- 12%** vastanutest ei pea vajalikuks tegutseda
- 0%** vastanutest teavitas võimalikust rikkumisest Konkurentsiametit

Kuidas teavitada Konkurentsiametit ebaausatest kaubandustavadest?

- Anonüümne vihje esitamise portaal Konkurentsiameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee)
- Vihje koos materjalidega Konkurentsiameti e-postile info@konkurentsiamet.ee
- Kirjalik taotlus riikliku järelevalvemenetluse algatamiseks
- Kohtumine ameti esindajatega

KONKURENTSIAMET

PTEKS-i järelhindamine 2025

Kas olemasolev regulatsioon on piisav turul ebaausate kaubandustavade tõkestamiseks?

Kas ja milliste ebaausate kaubandustavadega võiks seadust veel täiendada?

*Järelhindamist viib läbi Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ (ee_legal@pwc.com)

KONKURENTSIAMET

Täna tähelepanu eest!

Rohkem infot ebaausate kaubandustavade kohta ja KKK-d leiad siit:

